

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ
และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คณะผู้จัดทำ

หัวหน้าโครงการวิจัย: ผศ. ดร. รักชนก คชานุกูล วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นักวิจัย: อ. ดร. ชลธิชา อัครนิรันดร์ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยนักวิจัย: นางสาวสกุลกานต์ โอษฐ์เวช วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 100 เล่ม กันยายน 2564

สนับสนุนโดย กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
อาคารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ชั้น 6 เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม
แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100
โทรศัพท์ 02-642-4336
ลิงค์หน่วยงาน <https://www.dop.go.th>

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความคุ้มค่าในภารกิจ 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป และ 3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการขับเคลื่อน แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ โดยประเมินผลการดำเนินงานใน 5 มิติ ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน 3) ความพึงพอใจของผู้รับบริการ 4) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน และ 5) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อน แผนฯ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ประกอบด้วย การศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารและรายงานผลการดำเนินงาน การวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจด้วยแบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มด้วยคำถามเชิงโครงสร้าง ผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนโครงการ และผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมโครงการ โดยมีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้

1. แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วย 5 แผนงานและ 1 กองทุน โดยมีผลการประเมินดังนี้

1.1 ผลการประเมินจากแบบรายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาส

1) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ภายใต้แผนงานนี้มีโครงการจำนวน 7 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 15.636 ล้านบาท (เฉพาะงบประมาณของโครงการที่ประเมิน) การดำเนินงานของแผนงานฯ ในภาพรวมมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทุกโครงการดำเนินการได้ตามตัวชี้วัดของโครงการและบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงานฯ นำไปสู่การดำเนินงานและการบริหารจัดการของกรมกิจการผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของการจัดทำคำของบประมาณ การบริหารระบบเทคโนโลยีสื่อสาร การพัฒนาระบบบริหาร ตลอดจนมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ นอกจากนี้แผนงานยังประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการทำงานด้านผู้สูงอายุสู่ประชาคมอาเซียนและความร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในด้านประสิทธิภาพ โครงการกว่าร้อยละ 85 สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง บรรลุตามตัวชี้วัดเป้าหมายหรือสูงกว่าภายใต้กรอบระยะเวลาของแผนงาน และส่วนใหญ่ใช้งบประมาณน้อยกว่าที่ได้รับจัดสรร จึงเป็นการดำเนินงานที่ประหยัดและคุ้มค่า สร้างผลกระทบสูงในเชิงการพัฒนาระบบการทำงานของ

กรมกิจการผู้สูงอายุทั้งระดับภายในและภายนอก อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญคือการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด แต่โครงการต่างๆที่ได้รับผลกระทบก็สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมายได้

2) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพตลอดช่วงชีวิต

แผนงานนี้ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 19.786 ล้านบาท การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูง สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของทุกกิจกรรมภายใต้แผนงานฯ และสามารถดำเนินงานได้สูงกว่าค่าเป้าหมายทุกกิจกรรม นำไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ผ่านศูนย์การเรียนรู้และอบรมด้านผู้สูงอายุ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ

โครงการภายใต้แผนงานนี้มีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย และกิจกรรมส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสำเร็จก่อนระยะเวลาที่กำหนด และมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด อย่างไรก็ตามกิจกรรมส่วนใหญ่พบกับปัญหาอุปสรรคของกระบวนการดำเนินงานอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 แต่แผนงานฯก็สามารถปรับกระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายได้

3) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

มีโครงการจำนวน 1 โครงการ (2 กิจกรรม) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 5.526 ล้านบาท การดำเนินงานของแผนงานฯ มีประสิทธิผลในการดำเนินงาน สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่การรวมกลุ่มและการมีความเข้มแข็งของเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ บรรลุตัวชี้วัดในเชิงปริมาณของทั้ง 2 กิจกรรมและเป็นการบรรลุผลสำเร็จที่สูงกว่าเป้าหมาย

การดำเนินงานสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ พบว่าโครงการสามารถดำเนินการได้สูงกว่าค่าเป้าหมายของทั้ง 2 กิจกรรม และเป็นการดำเนินงานสำเร็จก่อนเวลาที่กำหนด แม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามแผนงานฯ แต่ก็มีมีการปรับกระบวนการดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดได้ จึงเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูง และแผนงานฯยังมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณสูงด้วยคือสามารถดำเนินงานตามแผนงานฯได้สำเร็จด้วยงบประมาณที่น้อยกว่าที่ได้รับอนุมัติทั้ง 2 กิจกรรม (ร้อยละ 98.48 และร้อยละ 99.61 ตามลำดับ)

4) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคม

แผนงานนี้มีโครงการจำนวน 7 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 133.208 ล้านบาท การดำเนินงานของแผนงานมีประสิทธิผลในการดำเนินงาน ทุกโครงการภายใต้แผนงานฯ สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ นำไปสู่การพัฒนานโยบาย มาตรการ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ และโครงการส่วนใหญ่บรรลุเป้าหมายก่อนระยะเวลาที่กำหนด จึงเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลสูง

การประเมินผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิภาพ พบว่าแผนงานฯมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามตัวชี้วัดเป้าหมายตามกรอบระยะเวลาของแผนงานฯ แม้ว่าบางโครงการ

จะมีปัญหาอุปสรรค ไม่สามารถจัดกิจกรรมเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด ตลอดจนอุปสรรคจากการเบิกจ่ายงบประมาณ อย่างไรก็ตามพบว่า แผนงานมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพด้านการใช้จ่ายงบประมาณและประหยัด โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายโดยใช้งบประมาณในการดำเนินงานน้อยกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร

5) แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

แผนงานฯนี้มีโครงการจำนวน 7 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 320.987 ล้านบาท ผลการดำเนินงานในภาพรวมของแผนงานฯ พบว่า การดำเนินงานของแผนงานมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของทุกโครงการภายใต้แผนงานฯ นำไปสู่การเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุ เกิดการพัฒนาาระบบคุ้มครองทางสังคมและมีการจัดการสภาพแวดล้อมภายในบ้านและชุมชน เพื่อความปลอดภัยและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณาตามค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดพบว่าโครงการส่วนใหญ่ดำเนินงานสำเร็จสูงกว่าค่าเป้าหมาย

การประเมินผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิภาพ โครงการส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูง สามารถดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาของแผนงานและงบประมาณโดยได้ผลผลิตสูงกว่าค่าเป้าหมาย แม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงานที่ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด แต่ก็สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ และในส่วนของประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณพบว่าทุกโครงการมีการดำเนินงานอย่างประหยัด

6) กองทุนผู้สูงอายุ

ภายใต้กองทุนผู้สูงอายุมี 2 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ และโครงการสนับสนุนกลุ่ม/ชมรมจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ พบว่าการดำเนินงานของโครงการสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูง สามารถดำเนินการได้สูงกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 108.77 ในขณะที่โครงการสนับสนุนกลุ่ม/ชมรมจัดกิจกรรมโครงการสำหรับผู้สูงอายุ พบว่าการดำเนินงานที่ยังไม่มีประสิทธิผล ไม่มีประสิทธิภาพ สามารถสนับสนุนเงินอุดหนุนได้เพียงร้อยละ 36.00 ของค่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายเนื่องมาจากการชะลอการพิจารณาให้ทุนเพราะกลุ่มหรือชมรมที่รับทุนไม่สามารถจัดกิจกรรมต่างๆได้เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

1.2 การประเมินผลการดำเนินงานจากผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนโครงการ

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์จากผลการประเมินที่ได้จากแบบสอบถามผู้รับผิดชอบและเจ้าหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ 5 ด้าน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ผู้รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่โครงการประเมินผลการดำเนินการโดยให้คะแนนเฉลี่ยด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมสูงสุด (4.89 คะแนน) รองลงมา คือ ด้านผลผลิต (4.78 คะแนน) ด้านกระบวนการ (4.69 คะแนน) และด้านผลกระทบและความคุ้มค่า (3.98 คะแนน) ในขณะที่คะแนนผลการดำเนินงานเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ไม่ว่าจะ เป็นด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยี รวมถึงบุคลากรที่ดำเนินโครงการอาจยังไม่มีจำนวน

เพียงพอ หรือไม่เหมาะสม การประเมินการบรรลุผลสำเร็จของโครงการในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.11 คะแนน ซึ่งประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จในระดับสูง

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสะท้อนผลการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนปฏิบัติการ ๖ ที่สอดคล้องกับผลจากแบบสอบถาม คือ สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ มีการดำเนินกิจกรรมได้ค่อนข้างครบถ้วนตามที่กำหนด อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ผ่านมานำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงานบางส่วน โดยเฉพาะระยะเวลาที่มีความล่าช้ากว่าที่วางแผนไว้ เนื่องด้วยในการปรับกระบวนการดำเนินงานในโครงการ นอกจากนี้อุปสรรคอีกประเด็นหนึ่ง คือ การจัดสรรงบประมาณ โดยปีงบประมาณ 2564 การจัดสรรงบประมาณเป็นไปในลักษณะจัดสรรเป็นระยะ ๆ ทำให้หลายโครงการไม่สามารถเบิกเงินได้และการวางแผนการทำงานที่ล่าช้ามากขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจัยเอื้อที่ทำให้การดำเนินโครงการบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ การมีภาคีเครือข่ายการทำงานที่เข้มแข็ง ทั้งหน่วยงานในส่วนกลางและท้องถิ่น

1.3 การประเมินผลการดำเนินงานและความพึงพอใจจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ

ในการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้ แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) ด้านระยะเวลา (4.41 คะแนน) เป็นด้านที่ผู้รับบริการให้คะแนนความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่ (4.39 คะแนน) สำหรับด้านการประชาสัมพันธ์ และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย เป็นด้านที่ผู้รับบริการให้คะแนนประเมินความพึงพอใจต่ำกว่าด้านอื่นๆ คือ 4.32 คะแนน แม้ว่าคะแนนยังอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ก็สะท้อนถึงการประสิทธิภาพในการสื่อสารและการดำเนินงานให้มีผลลัพธ์ที่ชัดเจน เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแผนฯที่ต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานในอนาคต และเมื่อประเมินความพึงพอใจในภาพรวมพบว่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 8.65 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งถือว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจที่ค่อนข้างสูงมาก โดยผู้รับบริการให้ความเห็นว่า โครงการที่เข้าร่วมนั้นเป็นโครงการที่จัดได้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

1.4 ผลการติดตามและประเมินคุณภาพชีวิตและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับบริการของ ศพส. ศพอส. และกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ในการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และกองทุนผู้สูงอายุ ผู้รับบริการให้คะแนนความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยและสถานที่ของ ศพส. มากที่สุด (4.51 คะแนน) รองลงมา คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ (4.38 คะแนน) ด้านการจัดกิจกรรม (4.36 คะแนน) ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย (4.35 คะแนน) ระยะเวลาและคุณภาพที่พัก มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 4.32 คะแนน นอกจากการประเมินความพึงพอใจต่อการได้รับบริการในแต่ละด้านแล้ว ผู้รับบริการของ ศพส. ศพอส. และกองทุนผู้สูงอายุมีการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมเป็นคะแนนตั้งแต่ 0-10 คะแนน โดยผลพบว่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 8.99 คะแนน ซึ่งถือว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจที่ค่อนข้างสูงมาก โดยเหตุผลที่ผู้รับบริการให้คะแนนความพึงพอใจสูงนั้น ผู้รับบริการให้ความเห็นว่า เป็นบริการที่ตอบสนองได้ตรงตามต้องการ มีบริการที่หลากหลาย มีการ

ประชาสัมพันธ์ที่ดี ให้ข้อมูลที่ชัดเจน มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และไม่ไกลจากชุมชนมากนัก ซึ่งอยากให้มีการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องต่อไป

1.5 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการประเมินผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคภายใต้แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ กรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานและการขับเคลื่อนแผนฯ ในอนาคตโดยพิจารณาจำแนกข้อเสนอแนะเป็น 5 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.5.1 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการพัฒนาแผน

- ในกระบวนการจัดทำแผนฯ ควรมีการกำหนดประเด็นในการดำเนินงานโดยพิจารณาจากผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา
- ในการกำหนดเป้าหมายของโครงการ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดและกิจกรรมที่สะท้อนถึงผลลัพธ์ของโครงการได้อย่างชัดเจนภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด และควรกำหนดวิธีการวัดหรือประเมินผลลัพธ์ที่ชัดเจนในแผนฯ

1.5.2 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการขับเคลื่อนแผน

- กระบวนการขับเคลื่อนแผนฯ ควรมีการออกแบบกิจกรรมที่มีหลากหลาย มีความยืดหยุ่นทั้งรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบใหม่ๆ มากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีแนวทางการทำงานที่สามารถสอดคล้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- การขับเคลื่อนแผนฯ ที่มีประสิทธิภาพต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนฯ โครงการหรือกิจกรรมภายใต้แผนฯ ตลอดจนแนวทางหรือวิธีการขับเคลื่อนแผนฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จเดียวกัน

1.5.3 ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ

- จากการจัดสรรงบประมาณในอนาคตมีแนวโน้มลดลงและมีรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงควรจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถทำกิจกรรมได้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

1.5.4 ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร

- จากอัตรากำลังคนที่มีน้อยกว่าความต้องการหรือปริมาณภาระงานทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น ดังนั้นควรมีการวางแผนเพิ่มอัตรากำลังคนและควรเพิ่มช่องทางในการใช้ศักยภาพจากเครือข่ายในทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนแผนฯ หรือโครงการให้มากขึ้น
- มีการพัฒนาบุคลากรทั้งเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและภาคีเครือข่าย ให้มีทักษะที่จำเป็นในการทำงานในอนาคต เพื่อให้มีความพร้อมกับการทำงานในรูปแบบใหม่

1.5.5 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการติดตามประเมินผล

- มีการกำหนดรูปแบบหรือระบบการติดตามประเมินผลที่มีความชัดเจน และกำหนดช่วงเวลาหรือแผนการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติราชการทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว เพื่อให้มีการติดตามประเมินผลที่เหมาะสมและครอบคลุม และจะต้องกำกับหรือบังคับให้มีการนำระบบการติดตามประเมินผลที่กำหนดในแผนงานไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้โครงการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุ้มค่า

2. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

แผนงานบูรณาการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แผนงานฯได้รับการจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 924.31 ล้านบาท มีหน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 6 กระทรวง 14 หน่วยงาน มีการดำเนินงานทั้งหมด 4 แนวทาง 37 โครงการ มีผลการประเมินดังนี้

2.1 ผลการประเมินผลการดำเนินงานจากแบบรายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาส

แนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย

มีโครงการจำนวน 6 โครงการ และ 1 ภารกิจสนับสนุน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 46.26 ล้านบาท การดำเนินงานมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ภายใต้แนวทางและเป้าหมาย นำไปสู่การตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อม และประชากรก่อนวัยสูงอายุ (25-59 ปี) มีความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตสื่อด้านการเตรียมความพร้อมและการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตามยังมีบางโครงการยังดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายในเชิงตัวชี้วัด เนื่องจากติดปัญหาในเรื่องของการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมได้ตามแผนงานที่วางไว้

การประเมินผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิภาพพบว่าแผนงานมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามตัวชี้วัดเป้าหมายของแนวทาง แม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงานที่จากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด แต่โครงการต่างๆที่ได้รับผลกระทบก็พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ และในส่วนของประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณพบว่าการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพด้านการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานบางโครงการประสบปัญหาเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณที่ล่าช้าส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอันเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2564 งบประมาณที่ได้รับมีความล่าช้า จึงส่งผลกระทบต่อการจัดและขับเคลื่อนกิจกรรม

แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง

มีโครงการจำนวน 4 โครงการ/กิจกรรมหลัก ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 67.03 ล้านบาท ผลการดำเนินงานในภาพรวมของแนวทางพบว่า การดำเนินงานของแผนงานมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โครงการทุกโครงการสามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ภายใต้แนวทางและเป้าหมาย นำไปสู่การเสริมสร้างทักษะอาชีพและโอกาสในการได้รับการจ้างงาน ผลการดำเนินงานของทุกโครงการได้สูงกว่าเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล และการได้รับการส่งเสริมให้เข้าถึงการจ้างงานหรือการมีงานทำ

การประเมินผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิภาพพบว่าแผนงานมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามตัวชี้วัดเป้าหมายของแนวทาง แม้ว่ามีปัญหาอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงานที่บางโครงการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด -19 และการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ นายจ้าง/สถานประกอบการจึงชะลอการรับสมัครพนักงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานผู้สูงอายุ และพบว่าการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพด้านการใช้จ่ายงบประมาณ คือใช้งบประมาณในการดำเนินงานต่ำกว่าที่ได้รับการจัดสรรแต่สามารถสร้างผลผลิตได้สูงกว่าเป้าหมาย สะท้อนถึงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

แนวทางที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก

มีโครงการจำนวน 10 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 396.55 ล้านบาท ผลการดำเนินงานในภาพรวมของแนวทางพบว่า การดำเนินงานของแผนงานมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ภายใต้แนวทางและเป้าหมาย นำไปสู่การพัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามมีเพียง 1 โครงการที่ยังดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายในเชิงตัวชี้วัด เนื่องจากติดปัญหาในเรื่องของการระบาดของเชื้อโควิด-19 ระลอกใหม่ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมได้ตามแผนงานที่วางไว้ ทำให้ไม่สามารถทำตามค่าเป้าหมายของโครงการได้

การประเมินผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิภาพพบว่าแผนงานมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพสูง โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามตัวชี้วัดเป้าหมายของแนวทาง แม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงานที่บางโครงการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด และในส่วนของประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ พบว่าการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงด้านการใช้จ่ายงบประมาณและประหยัด อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานบางโครงการประสบปัญหาเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณสูงกว่าผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานเล็กน้อย

แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและนันทนาการ

มีโครงการจำนวน 17 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 414.47 ล้านบาท ผลการดำเนินงานในภาพรวมของแผนงานพบว่า การดำเนินงานของแผนงานมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โครงการ

ร้อยละ 64.71 สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ภายใต้แนวทางและเป้าหมาย นำไปสู่การพัฒนา ระบบการดูแลสุขภาพและนวัตกรรม ทั้งระบบการดูแลสุขภาพ ระบบดูแลผู้สูงอายุสมองเสื่อม การ ป้องกันโรคระดับทุติยภูมิ การป้องกันภาวะหกล้ม ระบบส่งต่อและติดตามการดูแลระยะกลาง การดูแลและ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก และการส่งเสริมสุขภาพด้วยพลังดนตรี เป็นต้น อย่างไรก็ตามหลายโครงการยัง ดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายในเชิงตัวชี้วัด เนื่องจากติดปัญหาในเรื่องของการระบาดของเชื้อโควิด-19 ระลอกใหม่ ทำให้ไม่สามารถทำตามค่าเป้าหมายของโครงการได้

การประเมินผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิภาพพบว่าแผนงานมีการดำเนินงานอย่างมี ประสิทธิภาพ โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามตัวชี้วัดเป้าหมายของแนวทาง แม้ว่าจะมีปัญหา อุปสรรคในกระบวนการดำเนินงานที่บางโครงการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และ มาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด แต่โครงการต่างๆที่ได้รับผลกระทบก็พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการ ดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ และในส่วนของประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ พบว่า โครงการร้อยละ 64.71 มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพด้านการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างไรก็ตามพบว่า โครงการร้อยละ 29.41 ประสบปัญหาเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณที่สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน และ ร้อยละ 5.88 มีผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณที่ต่ำกว่าเป้าหมาย

2.2 การประเมินผลการดำเนินงานจากผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนโครงการ

จากคะแนนเต็ม 5 คะแนนผู้รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่โครงการประเมินให้คะแนนเฉลี่ยด้านบริบทหรือ สภาวะแวดล้อมสูงสุด (4.51 คะแนน) รองลงมา คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (4.13 คะแนน) ด้านกระบวนการ (4.08 คะแนน) ด้านผลผลิต (4.00 คะแนน) ในขณะที่ ด้านผลกระทบและความคุ้มค่าของโครงการมีค่าคะแนน ต่ำที่สุด (3.72 คะแนน) นอกจากนี้คะแนนประเมินการบรรลุผลสำเร็จของโครงการในภาพรวมเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 7.84 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการดำเนินงานที่ยังต้องมีการ ขับเคลื่อนแผนฯให้เกิดความชัดเจนโดยเฉพาะผลกระทบและความคุ้มค่าของโครงการ

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า การดำเนินงานตามแผนบูรณาการ ฯ ส่วนใหญ่สามารถ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีบางกิจกรรมที่ดำเนินงานได้ล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผน หรือต้องปรับเปลี่ยน รูปแบบกิจกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ ทำให้ในช่วงครึ่งแรกของแผนบูรณาการฯ โครงการ ส่วนใหญ่ไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมาย จำเป็นต้องเร่งดำเนินการในช่วงครึ่งหลัง สำหรับจุดเด่น ของการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ คือก่อนการดำเนินงานตามแผนบูรณาการ ฯ มีการประชุมระหว่าง หน่วยงานร่วมบูรณาการ เพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นการขับเคลื่อน กรอบเป้าหมาย และทิศทางดำเนินงาน และจุดเด่นอีกประการหนึ่งคือ แผนบูรณาการ ฯ ทำให้งานด้านผู้สูงอายุมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และถือ เป็นการสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายใหม่ ๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยประเด็นหลักอยู่ที่การร่วมบูรณาการของหน่วยงานที่ทำโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่ยังเป็นการนำภารกิจที่ต้องดำเนินการ ของแต่ละหน่วยงานมาบรรจุไว้ในแผนบูรณาการ ฯ ทำให้ขาดการเชื่อมโยงประเด็นและวิธีการดำเนินโครงการ

2.3 การประเมินผลการดำเนินงานและความพึงพอใจจากผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ

ในการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยผู้รับบริการให้คะแนนด้านการประชาสัมพันธ์ พึงพอใจสูงสุด (4.74 คะแนน) ด้านเจ้าหน้าที่ที่เป็นคะแนนความพึงพอใจค่อนข้างสูง (4.69 คะแนน) รองลงมาคือด้านระยะเวลา (4.58 คะแนน) อย่างไรก็ตามแม้ว่าด้านผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย เป็นด้านที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด (4.52 คะแนน) แต่ก็พบว่าค่าคะแนนอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมเป็นคะแนนตั้งแต่ 0-10 คะแนน พบว่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 9.77 คะแนน ซึ่งถือว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจที่ค่อนข้างสูงมาก โดยเหตุผลที่ผู้รับบริการให้คะแนนความพึงพอใจสูงนั้นคือ โครงการที่เข้าร่วมนั้นเป็นโครงการที่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง เสริมสร้างศักยภาพของผู้สูงอายุให้ช่วยเหลือและพึ่งตนเองได้ เห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์และจัดทำโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.4 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานและขับเคลื่อนแผนงานฯ ในอนาคตโดยจำแนกข้อเสนอแนะเป็น 5 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการพัฒนาแผนฯ

- การกำหนดประเด็นในการดำเนินงานของแผนบูรณาการฯในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับประเด็นที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนฯ ให้มากขึ้น เช่น ควรให้ความสำคัญกับมิติด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุหรือระบบที่จะช่วยให้สังคมมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมสูงวัยให้มากขึ้น โดยให้ความสำคัญทั้งด้านจำนวนกิจกรรมหรือโครงการและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
- ในกระบวนการจัดทำแผนฯ ควรมีการกำหนดประเด็นในการดำเนินงานโดยพิจารณาจากผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา และอาจมีการจัดทำแผนฯเป็นระยะ 5 ปีแล้วจึงมาจัดทำเป็นแผนรายปี เพื่อให้เห็นกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน
- ในการกำหนดเป้าหมายของโครงการ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดและกิจกรรมที่สะท้อนถึงผลลัพธ์ของโครงการได้อย่างชัดเจนภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด และควรกำหนดวิธีการวัดหรือประเมินผลลัพธ์ที่ชัดเจนในแผนฯ
- ในกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนแผนฯ ควรมีการร่วมบูรณาการกันอย่างแท้จริงในทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การบูรณาการ คณะทำงานหรือคณะกรรมการ เป้าหมาย กระบวนการดำเนินงาน และการกำกับและติดตามประเมินผล เป็นต้น
- ควรสนับสนุนหน่วยงานที่เข้าร่วมในแผนงานฯให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้มีความหลากหลายของภาคีเครือข่ายในการทำงาน นำไปสู่ความหลากหลายในกิจกรรม และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น

2.4.2 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการขับเคลื่อนแผนฯ

- กระบวนการขับเคลื่อนแผนฯ ควรมีการออกแบบกิจกรรมที่มีหลากหลาย มีความยืดหยุ่น ทั้งรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบใหม่ๆ มากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีแนวทางการทำงานที่สามารถสอดคล้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- การขับเคลื่อนแผนฯ ที่มีประสิทธิภาพต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนฯ โครงการหรือกิจกรรมภายใต้แผนฯ ตลอดจนแนวทางหรือวิธีการขับเคลื่อนแผนฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จเดียวกัน

2.4.3 ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ

- จากการจัดสรรงบประมาณในอนาคตมีแนวโน้มลดลงและมีรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงควรจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถทำกิจกรรมได้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
- มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่มีงบประมาณของตนเอง โดยใช้พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย หรือ ประเด็นการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การขยายผลโครงการหรือกิจกรรมทำได้ครอบคลุมมากขึ้น
- มีการวางระบบการบริหารจัดการงบประมาณที่มีความยืดหยุ่นในกระบวนการจัดสรรงบประมาณระหว่างโครงการให้มากขึ้น เพื่อให้การปรับกิจกรรมหรือการโอนงบประมาณระหว่างโครงการทำได้ง่ายขึ้น

2.4.4 ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร

- มีการกำหนดหรือจัดตั้งทีมหรือคณะทำงานในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการที่มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ได้แก่ เจ้าภาพหลัก เลขานุการร่วม รวมถึงตัวแทนหน่วยงานร่วมบูรณาการ
- มีการพัฒนาบุคลากรทั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าภาพและ หน่วยงานร่วมบูรณาการและภาคีเครือข่าย ให้มีความพร้อมกับการทำงานในรูปแบบใหม่ พัฒนาเครื่องมือในการทำงาน ระบบการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการทำงานให้กับบุคลากรและเครือข่ายในพื้นที่ รวมถึงการพัฒนา platform ต่าง ๆ ที่จะนำมาเป็นเครื่องมือในประสานงานและการดำเนินงานร่วมกัน และเพื่อรองรับข้อจำกัดในการประสานงานและการดำเนินงานในช่วงภาวะวิกฤตต่างๆ

2.4.5 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการติดตามประเมินผล

- มีการติดตามประเมินผลแผนบูรณาการในหลายระดับ โดยการจัดตั้งในรูปแบบของคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานแผนบูรณาการ ฯ เช่น คณะกรรมการติดตามการดำเนินงานชุดใหญ่ (หน่วยงานเจ้าภาพและเลขานุการร่วม) คณะกรรมการติดตามการดำเนินงานภายใต้แนวทาง (ทุกไตรมาส) การติดตามในระดับโครงการ (ส่งรายงานผลประจำเดือน) เป็นต้น

Executive Summary

The project for monitoring and evaluating performance in accordance with the Department of Older Persons action plans and budget expenditure plans for fiscal year 2021, as well as the integrated plan to prepare for an aging society for fiscal year 2021, aims to 1) assess performance, which is the achievement of the mission, service quality, satisfaction of the service recipients and stakeholders, and value in the mission in accordance with the action plan and budget expenditure plan for fiscal year 2021, as well as the integrated work plan to prepare for an aging society for fiscal year 2021, 2) explore and analyze problems and obstacles in the operation, as well as suggestions for how to make it more efficient; and 3) to research and analyze the driving model and an integrated roadmap to prepare for an effective aging society. Using a mixed research methodology, the performance was evaluated on five dimensions: 1) operational effectiveness, 2) operational efficiency, 3) customer satisfaction, 4) problems, obstacles, and guidelines for operational improvement, and 5) policy recommendations for driving plans. The studies are based on literature reviews and performance reports, quantitative and qualitative research via questionnaires and in-depth interviews and group discussions with structured questions, the project responsible person or project support staff, and the service recipients or project participant. The following are the specifics of the assessment results:

1. The Action Plans and Budget Expenditure Plans for Fiscal Year 2021

Assessment of the Department of Older Persons' implementation of the Action Plan and Budget Expenditure Plan for Fiscal Year 2021, which consists of five work plans and one fund, with the following results:

1.1 Assessment Results from the Quarterly Performance Report Form

1) Fundamentals of Opportunity Building and Social Equality

A budget of 15,636 million baht (only the estimated project budget) has been allocated to seven projects under this plan. The implementation of the overall project is working well. Every project can be implemented according to project indicators and achieves the work plan's objectives, resulting in the Department of Older Persons' efficient operation and management, both in the preparation of budget requests and the management of the communication technology system, management system as well as an effective internal audit system creation to move the organization toward excellence. In addition, the program

has been successful in bringing the ASEAN community together to work on the elderly, as well as cooperating with international cooperation networks.

In terms of efficiency, more than 85% of projects are able to operate at a high level of efficiency, achieving target indicators or higher within the program's timeframe, and most of them require less budget than originally planned. As a result, operations are cost-effective, productive, and worthwhile, having a significant impact on the development of the Department of Older Persons' work process both internally and externally. The impact of the COVID-19 pandemic and measures to control the epidemic are the main obstacles in the implementation process, but the affected projects have been able to adjust their operating patterns to meet the goal.

2) Long-Term Strategies for Maximizing Potential

This plan consists of three activities for which a budget of 19,786 million baht has been set aside. The operation is extremely efficient, achieving the goals of all activities in the plan and exceeding the target value. Through the Elderly Learning and Training Center, all activities contribute to the development and promotion of the elderly's potential and promote lifelong learning for the elderly.

This program's projects are running at a high level of efficiency. Goals can be met, and most activities can be completed before the deadline, and the budget is spent effectively and efficiently. However, because of the spread of COVID-19, most of the activities ran into difficulties during the implementation process, but the program was able to adjust its operations and meet its objectives.

3) Strategic Work Plan for Social Empowerment

A budget of 5,526 million baht has been allocated to 1 project (2 activities). The program's implementation is successful in meeting its objectives, resulting in the integration and strengthening of the elderly network, as well as the achievement of quantitative indicators for both activities and results that exceed the set target.

The objectives were met through implementation. The project was found to be capable of exceeding the target value for both activities, and the operation was completed ahead of schedule. Despite the fact that the spread of COVID-19 has created obstacles, the activities cannot be organized according to the plan; however, the operation process has been adjusted until the goal is met according to the indicators. As a result, the operation is highly efficient, and the plan is also effective in terms of spending a budget and operating according to the

plan. It was completed on a smaller budget than the two activities that had been approved (98.48 percent and 99.61 percent, respectively).

4) Long-term Plans to Strengthen Social Security

This program has seven projects and a budget of 133,208 million baht. The program's implementation has proven to be successful. All of the projects in the plan were able to meet their objectives, resulting in the development of policies and strategic measures for the development of elderly work, and the majority of the projects met their objectives ahead of schedule, indicating that they were highly effective.

The plans were found to be operating effectively, and all projects were able to achieve the target indicators within the timeframes set forth in the plans, though some projects had difficulties and were unable to be organized due to the impact of the COVID-19 pandemic and pandemic control measures, as well as budget disbursement obstacles. The program, on the other hand, was found to be efficient in terms of budget expenditure and savings. Most projects can meet their objectives with a lower operating budget than the one set aside.

5) Integrated Work Plan to Prepare for the Aging Society

A budget of 320,987 million baht has been allocated to seven projects in this work plan. The overall performance of the plan demonstrated that the plan's implementation was successful in achieving the goals of each of the plan's projects. When considering the target values, this leads to population preparation prior to aging, the development of social protection systems, and the management of home and community environments for the elderly's safety and quality of life. The majority of projects successfully performed above the target value for the indicators.

In terms of performance evaluation, most projects with high operational efficiency were able to operate within the program and budget timeframes with higher output than targets, despite barriers to implementation that were largely affected by the COVID-19 pandemic and measures to control the pandemic, but can adjust the operation until the goal can be achieved, and in terms of budget management efficiency, all projects were found to be operating economically.

6) The Elderly Fund

The Occupational Loan Support Project and the Group/Club Activities Support Program for the Elderly are two projects under the Elderly Fund. The effectiveness and efficiency of the project for the elderly were found to be 108.77 percent higher than the target value, while

the project to support group/club activities for the elderly was only able to support 36.00 percent of each of the target values due to ineffective implementation. However, due to a delay in funding considerations, the performance has not yet met the target because the group or club that receives the grant is unable to organize activities due to the COVID-19 pandemic.

1.2 Performance Evaluation from Project Responsible personnel or project support staff

This part of the analysis was the analysis of the assessment results obtained from the questionnaire of responsible persons and support staff in 5 areas of the project. The responsible person or project staff gave the implementation the highest mean score for context (4.89 points), followed by productivity (4.78 points), process (4.69 points), impact (4.69 points), and cost-effectiveness (3.98 points), while project inputs such as budget, materials, equipment, tools, technology, and project personnel received the lowest average performance score, which may not be sufficient or inadequate. The average score for the project's overall success was 9.11, indicating that the project was successful to a high level.

The results of the in-depth interviews reflect overall operating results based on government action plans that are consistent with the questionnaire results, indicating that the organizations can operate as planned and complete the activities as specified. However, some operational obstacles were encountered in the past due to the COVID-19 pandemic situation, particularly the longer than expected delay time due to project implementation process adjustments. Another stumbling block is the budget allocation for fiscal year 2021. Budget allocations are made on a regular basis, making many projects unrecoverable and complicating planning. The presence of strong working network partners, both central and local agencies, is a contributing factor to the project's implementation and achievement of the set goals.

1.3 Assessment of Performance and Satisfaction from Project Participants

This customer satisfaction survey was divided into four sections, each with a total score of five. The service recipient rated the most satisfied with the aspect of time (4.41 points), followed by the staff (4.39 points). The service recipients' satisfaction rating in terms of public relations and goal achievement was 4.32 points, which was lower than the other aspects. Despite the high scores, they demonstrated the effectiveness of communication and operational outcomes as a clear guideline for driving the plan that must be prioritized in future operations and when assessing satisfaction. Overall, the average satisfaction score was 8.65 out of ten, which is considered a very high satisfaction service recipient, with the service

recipient commenting that the participating project can be organized according to their target group's needs and can actually apply the knowledge.

1.4 Results of monitoring and evaluating quality of life and satisfaction of those who received services of the SOP and COP for fiscal year 2021

Service recipients gave the highest satisfaction scores in terms of The Social Welfare Development Center for Older Persons (SOP) safety and location (4.51 points), followed by public relations (4.38 points), activities (4.36 points), goal achievement (4.35 points), and duration and accommodation quality (4.32 points) when asked to rate their satisfaction in the SOP and The Quality of life Improving and Career Promotion Center for Older Persons (COP). In addition to assessing satisfaction with each aspect of receiving services, service recipients of the SOP and the COP had their overall satisfaction rated on a scale of 0-10. The average satisfaction score was discovered to be 8.99, which is considered to be very satisfied with the service. The high satisfaction rating is due to the fact that the service that meets the needs offers a wide range of services.

1.5 Recommendations on Policy

There are policy recommendations for the development of the implementation of the future plan based on the evaluation of the operation and the obstacles under the government action plan and budget expenditure plan for the Department of Older Persons for the fiscal year 2021, categorizing the recommendations into five areas as follows:

1.5.1 Recommendations on the development of a plan

- Operational issues should be defined in the planning process based on the results of previous performance appraisals.
- When it comes to determining project objectives, within a set time frame, indicators and activities that clearly reflect the project's outcome should be established. In addition, the plan should clearly specify methods for measuring or evaluating results.

1.5.2 Recommendations on the plan's implementation

- In terms of the method for implementing the strategy, a wide range of activities should be planned both offline and online formats, which should be adaptable and should including the use of more new forms of communication technology to create a workflow that can be adapted to other emergency situations that may arise in the future.

- To achieve a common understanding and aim for the same success, an effective plan requires a focus on public relations communication, objectives, plan goals, projects or activities under the plan, as well as the direction or method of driving the plan.

1.5.3 Recommendations on Budget

- Activities should be prioritized in order to be flexible and able to perform activities in accordance with the budget received allotment, as budget allocation in the future tends to decrease and the pattern can change over time.

1.5.4 Recommendations on Personnel

- There should be a plan to increase the manpower rate and more channels to use the capacity from both the central and local networks in driving more plans or projects because the manpower rate is less than the demand or amount of workload in both the central and local areas.

- Personnel development, both regional central officials and network partners, to ensure that they have the skills needed for future work and are prepared to work in new ways.

1.5.5 Recommendations for the monitoring and evaluation process

- In order to provide appropriate and comprehensive monitoring and evaluation, there is a clear form or system for monitoring and evaluation, as well as a time period or a follow-up and evaluation plan of government action plans for both short-term, medium-term, and long-term. In order for the project to operate effectively, efficiently, and cost-effectively, it must direct or enforce the concrete implementation of the monitoring and evaluation system outlined in the work plan.

2. Integrated Plan for the Preparation to Support the Aging Society for Fiscal Year 2021

The integrated plan aimed to prepare the pre-aging population for entry into the aging society with quality and stability in economic, health, social, and appropriate environment before entering the aging society. This contributed to the elderly having a better quality of life. A budget of 924.31 million baht was set aside for the plan. Six ministries and 14 agencies are involved in the plan's implementation, which is divided into four guidelines and 37 projects. The following are the findings of the evaluation:

2.1 The Results of the Performance Appraisal from the Quarterly Performance Report Form

Guideline 1: Raise Awareness on the Preparation before Entering Aging Society

Six projects and one support mission were involved. The allocated budget was 46.26 million baht. The implementation went off without a hitch. The majority of the project's objectives were met in accordance with the guideline and goal. The projects increased pre-aging population (25-59 years old) awareness of the importance of preparing for aging society, particularly media production, to promote overall preparedness and health preparedness. Due to the new COVID-19 pandemic, however, the training could not be completed as planned, and some projects were unable to meet the target indicator.

The plan was implemented successfully, according to the effectiveness evaluation results. The majority of the projects met the Guideline's indicators. Despite challenges in some project processes as a result of the COVID-19 pandemic and pandemic control measures, each project attempted to adjust the procedure in order to meet the target. The results showed good performance in budget spending when it came to budget management efficiency. However, in fiscal year 2021, a change in the budget allocation format has resulted in a delay in budget disbursement. As a result, it had an impact on the implementation and enforcement of activities, as well as the efficiency of some projects.

Guideline 2: Enhance Career Skills for Stable Life

Under the total budget of 67.03 million baht, there are four projects/main activities. Overall, all of the implementation plans were carried out successfully. All of the projects were able to meet all of the Guideline's and goal's objectives. As a result, career skills and job opportunities improved. The results of all projects exceeded the goals set, particularly the improvement of elderly people's digital skills. As a result, they will be able to approach a larger scale of job opportunities.

The effectiveness evaluation revealed that all implementation plans were carried out successfully. Despite challenges in some processes due to the COVID-19 pandemic and the Economic Slowdown, all projects were able to meet the Guidelines indicators. Employers and businesses are also slowing down hiring, particularly for elderly workers. Furthermore, the evaluation results demonstrated the efficiency of budget spending. That is to say, the budget spent was less than the allocated budget, but the performance was better than expected, indicating cost effectiveness.

Guideline 3: Social Protection Network Development and Facilities

Environment Improvement

There are ten projects totaling 396.55 million baht in budget. The overall results of this guideline revealed that the majority of the projects met the guideline's and goal's objectives. The social protection network has been expanded, and the facilities environment has been improved to support economic, health, social, and environmental stability for the elderly. However, in terms of indicators, there was one project that fell short of expectations. This is due to the new COVID-19 pandemic wave. As a result of the planned training being halted, the project will not be able to meet the set goal.

All implementation plans were carried out with high performance, according to the effectiveness evaluation results. Despite challenges in some project processes due to the COVID-19 pandemic, the majority of the projects met the Guideline's indicators. The results showed high performance in budget spending and budget saving when it came to budget management. Only a few projects were reported to have spent slightly more money in comparison to their progress.

Guideline 4: Healthcare and Innovation System Development

There are 17 projects with a total budget of 414.47 million baht. The overall results demonstrated the efficiency with which the project was implemented. Under the Guideline and the goal, 64.71 percent of the projects were able to meet their objectives. The projects have developed healthcare and innovation systems, such as healthcare, dementia care for the elderly, secondary prevention, fall prevention, referral and follow-up system for intermediate care, dental care, and health promotion using music. However, due to the new COVID-19 wave, many projects were unable to meet all of their objectives.

The work plans were implemented effectively, according to the effectiveness evaluation results. The majority of the projects were able to meet the Guideline's indicators. Some projects affected by the COVID-19 pandemic and pandemic control measures attempted to modify the implementation procedure in order to achieve the goal. According to the budget management evaluation, 64.71 percent of projects spent the budget efficiently, while 29.41 percent reported high expenses in comparison to project results, and 5.88 percent used the budget less than expected.

2.2 Effectiveness evaluation by the Project Responsible Personnel or Project Staffs

The full score is 5 points. The project responsible person or project staff gave the highest average score for the context or environmental (4.51 points), followed by the import factor (4.13 points), the process (4.08 points), and productivity (4.00 points). The lowest score was given to project impact and cost benefit (3.72 points). In addition, the evaluation for the overall project achievement got 7.84 out of 10 points. This reflects project implementation success, but clear work plan enforcement is still required, particularly in the context of project impact and cost benefit.

From the in-depth interview with the stakeholders, most of the project activities were able to be completed. There were only a few activities that were delayed from the plan or changed the procedure that affected the budget disbursement. Therefore, in the first half of the integrated plan, most of the projects could not disburse budget as planned. One strength point of the integrated plan implementation was the pre-meeting among related agencies to define enforcement issues, framework, and work direction before implementing the plan. Another benefit of the integrated plan was that it illuminated the work of the elderly. The opportunities to network with new agencies have also been developed. However, there were challenges due to the networking because each agency needed to involve their own mission in the integrated plan. So, there is still a lack of connection between the issue and the project procedure.

2.3 Effectiveness and Satisfaction Evaluation by Service Recipients or Project participants

For satisfaction evaluation, there were 4 topics with the full score at 5 points. The service recipients gave the highest score for PR (4.74 points), quite high score for the officers (4.69 points), duration (4.58 points). Despite the fact that goal achievement received the lowest score (4.52 points), the overall score was still quite high. The overall satisfaction rating was 9.77 (on a scale of 0 to 10), indicating that the service recipients were very satisfied. The high score was due to the fact that the project in which they were involved was practical and useful. The projects aided the elderly in their ability to care for themselves. The participants agreed that the project should be publicized and implemented on a regular basis.

2.4 Recommendations on Policy

According to the effectiveness evaluation of the Integrated plan for the preparation to support the Aging Society for fiscal year 2021, there were 5 topics of policy recommendation for the development of plan implementation and enforcement as following:

2.4.1 Recommendations on Plan Development Process

- To set the issues for Integrated plan in the future, the issues those connect with the goal of the plan should be more focused. For example, focus more on the important of the dimension about pre-aging population preparation or the system that support people in the society to be prepared before entering the Aging society. These issues should be enhanced in terms of number of activities or projects and the budget allocation.
- In the plan development process, the previous evaluation results should be considered in order to set the issues in the new plan. The plan might be developed for 5 years and then break into yearly plan for clearer Framework.
- In order to set the goal of the project, the indicators and activities those distinctly reflect the results of the project should be set within the timeframe. The result evaluation methodology should also be set clearly in the plan.
- There should be true integration at every step of the planning and driving process, beginning with the integration of working groups or committees, goals, operational processes, and supervision and monitoring.
- Promote more engagement of diverse agencies for higher diversity of networking. This supported the variety of activities and cover more diversity of target groups.

2.4.2 Recommendations on Plan Enforcement Process

- Activities for plan enforcement should be designed in a variety of ways, with flexibility in both offline and online formats. New communication technology should be used to ensure that other urgent matters that may arise in the future are addressed.
- Effective plan enforcement entails paying more attention to the promotion of public relations, as well as the plan's objectives, goals, projects, or activities, as well as the method or methodology for enforcing the plan. This resulted in a shared understanding and a commitment to the same goal.

2.4.3 Recommendations on Budgeting

- Future budget allocations are likely to be reduced, and they can be changed at any time. As a result, the activities should be prioritized to allow for flexibility and the ability to complete tasks within the budget constraints.
- Integrate and collaborate with agencies that have their own budget. Work on the same target areas, target groups, or work issues together. As a result, the project or activities will be larger.

- Set up a budget management system to allow for more flexibility in allocating funds between projects. This will make it easier to adjust activities and budgets between projects.

2.4.4 Recommendation on Human Resource

- Coordinate among the agencies in the network, form a coordination team or working group. The team's roles should be clearly defined, such as main host, co-secretary, and agency representative.

- Build the capacity of officers from the host and network agencies to be ready for new working methods. To support the officers and the network in the working area, increase the capacity of tools and communication systems. Develop a variety of platforms to aid cooperation and implementation, as well as to reduce coordination and implementation bottlenecks during a crisis.

2.4.5 Recommendations on Monitoring and Evaluation Process

Monitoring and evaluation should be implemented at various levels by forming a committee to track the implementation of the integrated work plan. For instance, the Board Committee (Host agencies and Co-secretary), the Guideline Implementation Follow-Up Committee (Quarterly), and project-level follow-up (via monthly report)